

27/9/69

การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
แตกต่างกัน ที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท
ผสมผสานการอธิบายโดยตรง

นางสาวพิมพ์พา วิทโยฬารโกวิท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-240-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF THE DEVELOPMENT OF THAI READING
COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH
DIFFERENT LEARNING ACHIEVEMENT LEARNT BY RECIPROCAL TEACHING
INTEGRATED WITH DIRECT EXPLANATION

Miss Pimpa Vittayorangovit

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-240-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
แตกต่างกัน ที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสาน
การอธิบายโดยตรง

โดย

นางสาวพิมพ์พา วิทโยฬารโกวิท

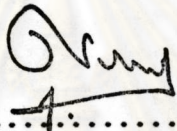
ภาควิชา

ประถมศึกษา

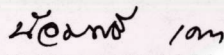
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์

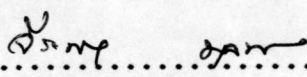
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เลท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีนรัตน์ สุกโชติรัตน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธ์ พูลพัฒน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พิมพ์พา วิทโยฬารโกวิท : การเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันที่เรียนโดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง (A COMPARISON OF THE DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH DIFFERENT LEARNING ACHIEVEMENT LEARNT BY RECIPROCAL TEACHING INTEGRATED WITH DIRECT EXPLANATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.มณิรัตน์ สุทธิรัตน์, 297 หน้า. ISBN 974-635-240-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย โดยการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุขสวัสดิ์ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง 10 คน ปานกลาง 10 คน และต่ำ 10 คน ทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบทดสอบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ gain-score และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำ และปานกลาง เพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน
2. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงเพิ่มขึ้นมากกว่าคะแนนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยต่ำที่เพิ่มขึ้น
3. หลังการทดลอง คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยปานกลาง และสูง เพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

ภาควิชาประถมศึกษา.....
สาขาวิชาประถมศึกษา.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติต นิติต O.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นิติต O.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C640719 : MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: THAI READING COMPREHENSION / RECIPROCAL TEACHING INTEGRATED WITH

DIRECT EXPLANATION

PIMPA VITAYORANGOVIT : A COMPARISON OF THE DEVELOPMENT OF THAI READING COMPREHENSION ABILITY OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS WITH DIFFERENT LEARNING ACHIEVEMENT LEARNED BY RECIPROCAL TEACHING INTEGRATED WITH DIRECT EXPLANATION ACTIVITIES. THESIS ADVISOR : ASST, PROF. MANEERAT SUKCHOTRAT, Ph.D. 297 pp. ISBN 974-635-240-7

The purpose of this research was to compare the development of Thai reading comprehension ability through the reciprocal teaching integrated with the direct explanation of prathom sukka six students having high, moderate, and low achievement of Thai language.

The samples were sixty students of prathom sukka six from Suksawad School, Amphur Prapradeng, Sumutprakharn. The students were divided into two experimental groups, each of which consisted of thirty students with equal number group of high, moderate and low Thai language achievement.

The instruments used in this research were the Thai reading comprehension ability teacher-made tests. The data were analyzed by use of gain-score and one-way analysis of variance.

The findings indicated that :

1. After having the experiment, increasing scores on Thai reading comprehension ability of the students who have low and moderate Thai language achievement were not statistically different.
2. After having the experiment, the high achieved students have higher scores than those of the low achieved students.
3. After having the experiment, increasing scores on Thai reading comprehension ability of students have moderate and high Thai language achievement were not statistically different.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา.....

สาขาวิชา ประถมศึกษา.....

ปีการศึกษา 2539.....

ลายมือชื่อนิสิต..... *พิมพ์ อ.*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Maneerat Sukchotrat*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เคท ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้สละเวลาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแผนการสอนให้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ประคอง กรรณสูต รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี อาจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพระสมุทรเจดีย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนพระสมุทรเจดีย์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอพระประแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดครุใน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุขสวัสดิ์ คณะครูและนักเรียนโรงเรียนพระสมุทรเจดีย์ โรงเรียนวัดครุใน โรงเรียนสุขสวัสดิ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทดลองใช้เครื่องมือ การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบคุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ คุณครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในการให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณสมิต อาบสุวรรณ มล.สรสิริ วรธรรม มล.กรกิตต์ วรธรรม คุณจันทนา เกกะสุต และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

นางสาวพิมพ์พา วิทโยธารโกวิท

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น	7
	สมมติฐานของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	9
	คำจำกัดความของการวิจัย	9
	วิธีดำเนินการวิจัย	11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	13
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
	การอ่าน	15
	ความสำคัญและความหมายของการอ่าน	15
	จุดมุ่งหมายของการอ่าน	17
	ประเภทของการอ่าน	19
	หลักจิตวิทยาและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	22
	การอ่านเพื่อความเข้าใจและ	
	ลักษณะของการอ่านเพื่อความเข้าใจ.....	23
	ระดับความเข้าใจในการอ่าน	29
	ความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง	
	และผู้ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ	36
	จุดประสงค์ของการสอนภาษาไทย	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ความสามารถในการอ่านกับความยากง่ายของเอกสาร	38
การหาความยากง่ายของสาร	38
ตัวอย่างการคำนวณความยากง่าย	40
การปรับสูตรของ Fry เพื่อใช้วัดความยากง่าย	
หนังสือเรียนภาษาไทย	42
ข้อควรระวังเกี่ยวกับการใช้สูตรของ Fry	44
✓ การสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท	45
ความหมายของการแลกเปลี่ยนบทบาท	45
แนวคิดทางทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนในการช่วยเด็ก	
ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ	46
องค์ประกอบและทักษะพื้นฐานของการอ่านแลกเปลี่ยนบทบาท	48
วิธีการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
งานวิจัยในประเทศ	52
✓ งานวิจัยในต่างประเทศ	53
การสอนแบบอธิบายโดยตรง	55
ความหมายของการสอนแบบอธิบายโดยตรง	55
องค์ประกอบของการสอนแบบอธิบายโดยตรง	55
วิธีการสอนแบบอธิบายโดยตรง	56
วิธีการสอนแบบคิดตั้ง	56
ประโยชน์ของการสอนแบบวิธีคิดตั้ง	57
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	58
งานวิจัยในประเทศ	58
งานวิจัยในต่างประเทศ	59
3 วิธีดำเนินการวิจัย	61
ประชากรและตัวอย่างประชากร	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แผนการสอน	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
การวิเคราะห์ข้อมูล	76
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	76
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
รายการอ้างอิง	95
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก	106
ภาคผนวก ข	108
ภาคผนวก ค	259
ภาคผนวก ง	289
ประวัติผู้เขียน	297

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความแตกต่างของจำนวนพยางค์คำบางคำใน ภาษาอังกฤษและภาษาไทย.....	43
2	วัน เวลา การฝึกทักษะพื้นฐานและการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง.....	74
3	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ ก่อนและหลังการทดลอง.....	82
4	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของความแปรปรวนของคะแนน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ของนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูง ปานกลาง และต่ำ ที่เรียนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง.....	83
5	ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย สูง ปานกลาง และต่ำ ด้วยวิธีการของ Tukey (a).....	84
6	ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับการทดสอบความสามารถใน การอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	290
7	การคำนวณค่าระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทย.....	292
8	ความยากง่ายของบทอ่านสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนอ่าน เข้าใจภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.....	294
9	คะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียน ทั้งหมด ก่อนและหลังการทดลอง ที่เรียนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสาน การอธิบายโดยตรง.....	295
10	การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนทั้งหมดก่อนและหลังการทดลอง ที่เรียนแบบ แลกเปลี่ยนบทบาทผสมผสานการอธิบายโดยตรง.....	296

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	สัดส่วนความรับผิดชอบของครู - นักเรียนที่มีต่อ กระบวนการเรียนการสอน.....	50
2	จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องเรียนจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนภาษาไทย.....	63
3	ขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ผสมผสานการอธิบายโดยตรง.....	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย